

การพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา
ในอำเภอเมืองจังหวัดหนองคาย
**The Development of the Ethical Behavior Shown by the
Secondary School's students in Muang District
Nongkhai Province**

พระมหานิธิพนธ์ จิรวฑฒโน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Phramahanipitpon Jirawatthano
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Email : nipitpon95@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองจังหวัดหนองคาย 2) เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี ซึ่งมีการศึกษาเอกสาร สอบถามและสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร จำนวน 10 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

- 1) ทักษะของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคายทั้ง 5 ด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- 2) พัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ได้แก่ นักเรียนมีพฤติกรรมที่เลียนแบบเพื่อนฝูงบางคนขาดระเบียบวินัยหลงกับความสุขสบาย ขาดการปลูกฝังที่ถูกต้องและขาดการอบรมอย่างใกล้ชิดจากผู้ปกครอง ติดเกมส์ ติดสื่อ ติดโทรศัพท์ ใช้ชีวิตฟุ่มเฟือยตามสื่อและเทคโนโลยีเกินความจำเป็น ขาดความรู้ และ

ความเข้าใจในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ครูและผู้ปกครองควรมีเวลาให้กับครอบครัวและจัดกิจกรรมภายในครอบครัวเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

3) แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ได้แก่ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียนโดยมีระเบียบและวินัย ปลูกฝังระเบียบวินัยที่ดีแก่นักเรียนโดยเริ่มจากครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้น ปลูกฝังความซื่อสัตย์จากพระที่สอนศีลธรรมและผู้ปกครอง และครูเป็นพื้นฐาน ปลูกฝังและมีตัวอย่างที่ดีจากบิดา มารดา ครู และพระภิกษุ จัดกิจกรรมทำบุญใส่บาตรเป็นประจำเมื่อมีโอกาส ทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางพุทธศาสนาในวัดใกล้บ้าน สอนและให้นักเรียนรู้จักวางแผนการโดยจัดทำรายรับ-รายจ่ายในชีวิตประจำวัน ครูสอนในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากประสบการณ์ของประชาชนชาวบ้านที่ให้ความรู้เรื่องอาชีพต่างๆ ในชุมชนผู้ปกครองจะต้องให้ความใกล้ชิด ให้ความรักและอบรมปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้เวลากับลูกหลานมากขึ้นจึงจะสามารถทำให้นักเรียนที่หลงผิดกลับมา มีความกตัญญูต่อบิดา มารดา ครูอาจารย์

คำสำคัญ: การพัฒนาพฤติกรรม; จริยธรรม

Abstract

This research aimed to 1) Study the ethical behavior of secondary school students in AmphoeMuang. 2) To develop the moral behavior of secondary school students in AmphoeMuang. 3) To propose the moral development of secondary school students in AmphurMuang Nong Khai Province This research was mixed-method research design. The study document. Asked and interviewed 10 school administrators of Nongkhaischool. The statistics used in data analysis were mean and standard deviation and content analysis. The research found that :

1) The views of administrators and teachers about moral behavior of secondary school students in amphoemuangall five aspects of Nongkhai Province are appropriate.

2) Development of moral behavior of secondary school students in AmphoeMuangNongkhai students have behaviors that mimic their friends, some of them lack discipline. Lost with joy The lack of proper cultivation and lack of training from the parents, the media, the telephone, the life of the extravagant media and technology, the lack of knowledge and understanding of sufficiency economy to apply to life. day Teachers and parents should spend time with family and family activities to build good relationships.

3) Moral behavior development of secondary school students in amphoe Muang Nongkhaischool should be organized to promote the discipline of the students with discipline and discipline. Encourage good discipline by starting from the family as a starting point. Immerse faithfulness from the god who teaches morals and parents. And the teacher is basic. Familiarize yourself with good examples from parents, teachers, and monks. Buddhist monks in the temple near the house. Teach and let students know how to plan for their income. Teachers in the Sufficiency Economy have students practice themselves, based on the experience of the villagers who come to educate themselves about their occupations. In the community, parents must be close. Love and practice as a good example. Give more time to your children so they can make the lost students come back grateful to their parents, teachers.

Keywords: Behavioral development; Ethics

บทนำ

โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นเสมือนบ้านหลังที่สองที่จะผลิตทรัพยากรบุคคลอันสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาบ้านเมืองในปัจจุบันและอนาคต การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทางด้านพุทธิปัญญาจะต้องกระทำควบคู่ไปพร้อมๆ กับการเติมเต็มศักยภาพผู้เรียนในด้านทักษะปฏิบัติที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับระบบการอยู่ร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับชุมชน ผู้เรียนจึงควรได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่สอดคล้องเหมาะสมในแต่ละบริบท ด้วยเหตุนี้เอง การจัดการศึกษา เพื่อชีวิตและสังคม สามารถตอบสนองสังคมได้โดยการสร้างเสริมและปลูกฝังนักเรียนให้เป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถประพฤติปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียนและสังคม สามารถควบคุมดูแลตนเอง และสังคมส่วนรวมให้อยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข โรงเรียนเองก็สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ เป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย และนักเรียนก็สามารถศึกษาเล่าเรียนไปด้วยความราบรื่นการปลูกฝังจริยธรรมที่ดีให้แก่นักเรียนเพื่อประพฤติตนในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม ย่อมจะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดี และมีความเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ของประเทศซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกาญจนา ศรีกาฬสินธ์ Srikarasin (2001 : 8) ได้ศึกษาแนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่เชื่อว่า “มนุษย์เป็นเวไนยสัตว์” หมายความว่า มนุษย์เป็นสัตว์โลกที่สามารถฝึกได้ สามารถใช้สมองอันล้ำเลิศนำพาความเป็นผู้ที่มีใจสูง รู้ดี รู้ชั่ว สามารถคิดพินิจ พิเคราะห์ ประเมินค่าและกำหนดทางเลือกได้ ดังนั้น กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมอย่างมีคุณค่า และความหมายจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเข้าใจและเข้าถึงหลักแห่งการเรียนรู้ดังนี้

1. มนุษย์อยู่ในฐานะที่เป็นเอกัตบุคคลและฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม ต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นตามหลักกัลยาณมิตร การเรียนรู้ที่ได้ผลเกิดจากที่ผู้สอนได้รู้จักผู้เรียนแต่ละคนทั้งทางด้านบุคลิก ลักษณะนิสัย ความรู้สึกนึกคิด ความถนัด ผู้สอนต้องมุ่งจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ

2. มนุษย์เป็นเวไนยสัตว์ สามารถได้รับการอบรมสั่งสอน ฝึกฝน บ่มเพาะนิสัย มุ่งเน้นให้ผู้เรียน ทำความเข้าใจในธรรมชาติและการเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

3. มนุษย์มีภาวะทางสติปัญญาแตกต่างกันตั้งแต่กำเนิด ถึงแม้ว่ามนุษย์จะมีความแตกต่างกันบ้าง ก็ย่อมจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้

4. การเรียนรู้ของมนุษย์มีลักษณะเป็นองค์รวมของรูปกับนาม การเรียนรู้เป็นไปตามพัฒนาการของชีวิต

5. การเรียนรู้ของมนุษย์มีแกนหลัก 3 แกน คือ ศิล สมาธิ และปัญญา ซึ่งเป็นหลักและแนวปฏิบัติที่บูรณาการตามหลักการเรียนรู้ของไตรสิกขา การเรียนการสอนจึงมิใช่การเน้นที่ถ่ายทอดความรู้ที่เป็นเนื้อหาเท่านั้น หากแต่รวมถึงทักษะการปฏิบัติและการวิเคราะห์ เพื่อประเมินผลของการปฏิบัติด้วย

6. การพัฒนาปัญญา ต้องพัฒนาโดยการแสวงหาความรู้ (สุตมยปัญญา) การฝึกฝนค้นคิด (จินตมยปัญญา) และการฝึกฝนตนเอง (ภาวนามยปัญญา) กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนา คนให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนถึงพร้อมด้วยความรู้ ปัญญา ทักษะกระบวนการ และคุณธรรมนั้น ควรจัดการศึกษาแบบองค์รวมตามหลักไตรสิกขา ซึ่งจะช่วยให้เยาวชนนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อยกระดับจิตและสติปัญญา สามารถประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการงาน การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างปกติสุข

สภาพปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบันนี้ ปัญหาเด็กและเยาวชน เป็นปัญหาที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากเด็กและเยาวชนจะต้องเจริญเติบโตขึ้นเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต เด็กและเยาวชนจึงนับได้ว่าเป็นทรัพยากรอันสำคัญ เพราะเป็นผู้รับใช้สังคมและเป็นผู้นำชาติบ้านเมืองไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองในอนาคตเด็กในฐานะผู้ที่จะต้องแบกภาระอันยิ่งใหญ่ในอนาคตข้างหน้า จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการส่งเสริมให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดี ซึ่งนอกจากการได้รับความรู้ที่ดีแล้ว คุณธรรม จริยธรรมก็เป็นสิ่งสำคัญที่

จะต้องคำนึงถึงและปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวเด็กด้วย อันจะเป็นรากฐานที่จะช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ มีคุณธรรมจริยธรรมสูง ดังนั้นจะเห็นได้ว่ารากฐานของการเกิดคุณธรรม จริยธรรมจะเริ่มก่อตัวขึ้นในทารกตั้งแต่แรกเกิด โดยการเรียนรู้สิ่งเกี่ยวกับตนเองและบุคคลอื่นๆ ที่ละน้อยๆ ตามสภาพของประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่ได้เผชิญ วัยเด็กจะมองเห็นความแตกต่างของสิ่งดี ชั่ว ผิด ถูก โดยการเรียนรู้จากบุคคล และสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ข้าง และ เป็นวัยแห่งการเตรียมตัวเพื่อเป็นสมาชิกในสังคมใหญ่ ดังนั้น ในช่วงแรกของชีวิต เด็กควรจะได้รับ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยการพัฒนาการทางด้านสติปัญญา และศีลธรรม เป็นการแผ่ขยายออกมาจากสิ่งที่มีอยู่ คือ เด็กแรกเกิดมีสติปัญญาและศีลธรรมอยู่บ้างแล้ว เมื่อประสบการณ์ต่างๆ พัฒนาการทางสติปัญญาและศีลธรรมก็จะแผ่ขยายมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งด้านพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ที่จะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาทางศีลธรรมของเด็ก

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ควรจะเริ่มตั้งแต่วัยทารกและวัยเด็ก เพื่อเป็นการเตรียมตัวเด็กให้เป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคม เด็กในช่วงวัยดังกล่าวควรจะได้รับ การปลูกฝัง ด้านคุณธรรม จริยธรรม มากกว่าในช่วงวัยอื่นๆ ของชีวิตการมีความรู้มากยังไม่สามารถสร้างคนให้สมบูรณ์มีคุณภาพได้ เพราะคนที่มีคุณภาพนั้นต้องเป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรม การที่จะปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมกับให้ผู้เรียนเพื่อให้เป็นคนขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ เสียสละ และช่วยเหลือ สังคมนั้น จะต้องได้รับการปลูกฝังบ่มเพาะมานานพอสมควร และดูจะยากกว่าการเรียนรู้เพื่อให้เป็นคนรู้รอบเสียอีก (Srikarasin, 2001 : 5)

ปัจจัยในการพัฒนาประเทศที่สำคัญที่สุด คือ การพัฒนาคนหรือการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน นั้นหมายความว่า การดำเนินการให้บุคคลในชาติมีการกินดีอยู่ดี มีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีความสามารถและประสิทธิภาพสำเร็จ ในการประกอบอาชีพ ตลอดจนการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม การพัฒนาบุคคลจึงเป็นหนทางนำไปสู่การพัฒนาประเทศ ดังคำกล่าวที่ว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนนับเป็นเป้าหมายสูงสุดของทุกประเทศ เพราะถ้าปราศจากพหุเมืองที่มีคุณภาพแล้ว แม้ประเทศนั้นจะมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์เพียงใด ก็ยังไม่สามารถทำให้ทรัพยากรที่มีอยู่นั้นเป็นประโยชน์ในการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศชาติได้ (Tanasiri, 2000 : 15-17)

ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีโรงเรียนทำหน้าที่เป็นหน่วยงานให้การศึกษาเพื่อพัฒนาคนโดยตรง ซึ่งจำแนกออกเป็น 4 ระดับ คือ อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา หากพิจารณาตามสภาพของผู้เข้ารับการศึกษาในแต่ละระดับแล้วนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในสภาพคุณลักษณะเหมาะสมต่อการให้การศึกษาเพื่อให้มีทั้งความรู้และความประพฤติดี จะเห็นได้ว่าครูในโรงเรียนทุกคนมีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จ ในการจัดการศึกษา รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องทำความเข้าใจกับครูในโรงเรียนโดยขอให้ครูทุกคนร่วมแรงร่วมใจอบรมสั่งสอนนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม ดังนั้น บทบาทผู้บริหารยุคใหม่ คือ ผู้บริหารจะต้องรู้จักการนำหลักธรรมทางศาสนามาใช้กับงานบริหารให้มากขึ้น เพราะปัจจุบันคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนไทยเสื่อมลงมากไม่ค่อยมีระเบียบวินัย วัฒนธรรมในทางสร้างสรรค์ก็ต่ำลง ชอบทำลายความสวยงาม ซึ่งหากนำเอาหลักธรรมใช้ควบคู่กับการบริหาร การพัฒนาด้านอื่นๆ ก็จะง่ายขึ้น (PhraThepvisutthimethi, 1990 : 15)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูพระสอนศีลธรรม ซึ่งมีบทบาทหน้าที่โดยตรงกับการเรียนการสอน ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน จึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมเชิง จริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคายตลอดจนหาแนวทาง ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา ให้มีพฤติกรรมเป็นที่ต้องการ และพึงปรารถนาของสังคมและประเทศชาติสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย”

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด หลักการและทฤษฎี ทางด้านการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม รวมถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2554 ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1) การมีวินัย 2) ความซื่อสัตย์ 3) ความเมตตา 4) การประหยัด 5) ความกตัญญู

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคายจำนวน 1,038 คน ข้อมูลจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากฝ่ายทะเบียนและวัดผลของแต่ละโรงเรียน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 278 คน โดยได้จากการเปิดตารางกลุ่มตัวอย่างของ ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ตารางนี้ใช้ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากรเช่นเดียวกัน และกำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95%

ลำดับที่	ระดับชั้น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	236	63
2	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	210	56
3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	290	78
4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	67	18
5	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	103	28
6	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	132	35
รวม		1,038	278

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ สัมภาษณ์เจาะจงผู้บริหารและครูโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 10 คน โดยกำหนดคุณสมบัติเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนและหัวหน้าหมวด

3.ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้มีการดำเนินการจัดทำเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ระหว่างเดือนมิถุนายน 2559 ถึงธันวาคม 2559 รวมเป็นระยะเวลา 7 เดือน

4. ขอบเขตด้านสถานที่

โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed-Method Research Design) มุ่งศึกษา “การพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย” โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจาก เอกสาร ตำรา ข้อมูล สถิติ รายงานการวิจัย รายงานของหน่วยงานต่างๆ บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) อย่างเป็นทางการ โดยใช้แบบสอบถามนักเรียนโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 278 คน และแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสัมภาษณ์เจาะจงผู้บริหารและครูโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 10 คน โดยกำหนดคุณสมบัติเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนและหัวหน้าหมวด เพื่อทราบสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางระเบียบวิธีวิจัยซึ่งประกอบด้วย รูปแบบของการวิจัย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคายทั้ง 5 ด้าน

1) ด้านการมีวินัย โดยภาพรวมผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่มีลักษณะเด่น 3 ข้อแรก คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้ความสำคัญการ

เข้าแถวตามกฎระเบียบของโรงเรียนทุกวัน นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการแต่งกายตามกฎระเบียบของโรงเรียนและนักเรียนอยากไว้ทรงผมตามใจชอบ

2) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยภาพรวม ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากพบว่า ข้อที่มีลักษณะเด่น 3 ข้อแรกคือ นักเรียนเห็นว่าการขโมยของคนอื่นเป็นเรื่องที่ผิดศีลธรรม นักเรียนเห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์ ต่อตนเองและผู้อื่นและนักเรียนปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับครูและผู้ปกครอง

3) ด้านความมีเมตตา โดยภาพรวมผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากพบว่า ข้อที่มีลักษณะเด่น 3 ข้อแรก คือนักเรียนให้อภัยเพื่อนเสมอเมื่อเพื่อนทำความผิด นักเรียนชอบช่วยเหลือผู้อื่นด้วยจิตเมตตาโดยไม่คิดหวังผลสิ่งอื่นตอบแทน และนักเรียนแนะนำเพื่อนๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือเสมอ

4) ด้านการประหยัด โดยภาพรวมผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากพบว่า ข้อที่มีลักษณะเด่น 3 ข้อแรก คือนักเรียนพอใจการรับประทานอาหารที่ครอบครัวจัดให้ นักเรียน เปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งานทุกครั้งเป็นประจำ และนักเรียนตระหนักในการจ่ายเงินอย่างประหยัดตามฐานะ นักเรียนคิดก่อนใช้เงินซื้อสิ่งของที่ต้องการทุกครั้ง และนักเรียนรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด

5) ด้านความกตัญญูโดยภาพรวมผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากพบว่า ข้อที่มีลักษณะเด่น 3 ข้อแรก คือนักเรียนแสดงความเคารพ พ่อแม่ ครูอาจารย์ สม่่าเสมอ นักเรียนรู้สึกภูมิใจตนเองที่ได้แสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณได้ด้วยความสามารถ เหมาะสมกับวัย นักเรียนตอบแทนผู้มีพระคุณด้วยการตั้งใจเรียนและทำหน้าที่ของตนให้ดีและนักเรียนรักษาเกียรติ และนำชื่อเสียงมาสู่ครอบครัวด้วยการทำความดี นักเรียนจะตอบแทนผู้มีพระคุณด้วยการตั้งใจเรียนและทำหน้าที่ของตนให้ดี และ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูใบฎีกา พงษ์พันธ์ุ บุญฉวี (บุญสอน) PhrakruBaidegaphongpan Punyawangso(Bunson) (2009 : 6) ได้วิจัย เรื่อง ศึกษาการส่งเสริมวินัยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 และมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมวินัยนักเรียน และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมวินัยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 3 การศึกษารุ่นนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างครู

อาจารย์-นักเรียน จำนวน 1,121 ราย และใช้แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า เป็น เครื่องมือในการวิจัยแล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า

1) สภาพการส่งเสริมวินัยนักเรียนของครู-อาจารย์ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับ มากซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.26 โดยการส่งเสริมวินัยด้านการแต่งกาย และด้านการปฏิบัติตามระเบียบ วินัย ข้อบังคับของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ด้านการเข้าแถว ด้านการ แสดงความเคารพ ด้านการตรงต่อเวลา และด้านความสะอาดตามลำดับ ส่วนสภาพการ ส่งเสริมวินัยของนักเรียน ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันโดยมีค่าเฉลี่ย 3.91 ส่วนรายด้านพบว่า ด้านการแสดงความเคารพ และด้านการปฏิบัติตามระเบียบวินัย ข้อบังคับของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ด้านการแต่งกาย ด้านความสะอาด ด้านการเข้าแถว และด้านการตรงต่อเวลาตามลำดับ

2) ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมวินัยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 พบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจ ระเบียบวินัยด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง มีกิจกรรมยกย่องนักเรียนที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎของ โรงเรียนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างจิตสำนึกด้าน วินัยและความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับ จรุงภรณ์ กลาง บุรัมย์ Klangburam (2007 : 9-10) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินการส่งเสริมวินัย นักเรียน ผลการศึกษาพบว่า ก่อนการพัฒนา นักเรียนไม่ตรงเวลาในการมาโรงเรียน การเข้า ชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนด แต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ไม่รับผิดชอบการทำ ความสะอาดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน ซึ่งมีนักเรียนจำนวนมากที่มีพฤติกรรมขาดความ รับผิดชอบ จากนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 317 คน ผลการพัฒนาการ ดำเนินการ โดยการประชุมคณะครูระดมความร่วมมือ ความคิดเห็นของบุคลากรทุกฝ่าย พบว่านักเรียนมีวินัยและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นโดยมาโรงเรียนทันเวลา ส่ง งานตรงต่อเวลา แต่ยังมีปัญหาในด้านความสะอาด ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ยังไม่ตระหนักและ เห็นความสำคัญของการประพฤติตนให้อยู่ในระเบียบของทางโรงเรียนจึงได้จัดกิจกรรมเพื่อ แก้ไขปัญหาในวงรอบที่ 2 โดยได้กำหนดกิจกรรม 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมการจัดสัปดาห์แห่ง ความสะอาดของการแต่งกาย และความสะอาดของนักเรียน และกิจกรรมการจัดประกวด เขตพื้นที่รับผิดชอบซึ่งเมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมแล้วผลปรากฏว่านักเรียนมีการพัฒนาวินัย ด้านการรักษาความสะอาดดีขึ้นอย่างมากคือนักเรียนรู้จักรักษาความสะอาดของร่างกาย และ

ชุดนักเรียน รู้จักรักษาความสะอาดของห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม ตลอดจนบริเวณโรงเรียน โดยการไม่ทิ้งเศษกระดาษลงพื้นที่ยังช่วยกันทำความสะอาดเขตพื้นที่รับผิดชอบด้วยความสามัคคีและตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยจิตสำนึกของตนเองซึ่งส่งผลให้นักเรียนตรงเวลาเพื่อมาทำความสะอาดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

2. พัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองจังหวัดหนองคาย ได้แก่

1) ด้านการมีวินัย

นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในวัยรุ่นและมีพฤติกรรมที่เลียนแบบเพื่อนฝูง บางครั้งมีเพื่อนดีเพื่อนมีระเบียบวินัย นักเรียนก็จะมีระเบียบวินัยตามแต่ถ้าเพื่อนขาดระเบียบวินัยนักเรียนก็จะขาดระเบียบวินัยด้วย ผู้ปกครองและครูผู้สอนควรเข้าใจสภาพและพฤติกรรมคอยช่วยเหลือและเอาใจใส่ต่อความรู้สึกของวัยรุ่น

2) ด้านความซื่อสัตย์

นักเรียนบางคนหลงกับความสนุกสนานทำให้ขาดความซื่อสัตย์คิดแต่อยากได้อย่างเดียว ไม่มีความเสียสละ ขาดการปลูกฝังที่ถูกวิธีและขาดการอบรมอย่างใกล้ชิดจากผู้ปกครองและครูที่ถูกต้องขาดการรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายสม่ำเสมอ ผู้ปกครองและครูผู้สอนต้องปฏิบัติเป็นแบบอย่างและหมั่นสั่งสอนให้เห็นโทษของความไม่ซื่อสัตย์

3) ด้านความมีเมตตา

นักเรียนบางคนขาดความมีเมตตา และไม่ช่วยเหลืองานผู้ปกครองเพราะติดเกมส์ ติดสื่อ ติดโทรศัพท์ ติดเพื่อนทำให้ขาดความมีเมตตา ขาดการปลูกฝังความมีเมตตาจากผู้ปกครอง ครู และพระภิกษุสงฆ์ ครูและผู้ปกครองต้องหมั่นจัดกิจกรรมเสริมสร้างความมีเมตตาในชีวิตประจำวันของวัยรุ่น

4) ด้านการประหยัด

โดยปัญหาที่เกิดกับนักเรียนคือเสพสื่อมากเกินไป ใช้ชีวิตฟุ่มเฟือยตามสื่อและเทคโนโลยีบางอย่างเช่น โทรศัพท์ของนักเรียนบางคนเปลี่ยนตามค่านิยมที่ผิด ปฏิบัติตนตามเพื่อนมากเกินไปจึงทำให้เกิดการฟุ่มเฟือยเกินจำเป็น ขาดความรู้ และความเข้าใจในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ครูผู้สอนควรชี้โทษของความฟุ่มเฟือยและปลูกฝังหลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันให้แก่วัยรุ่น

5) ด้านความกตัญญู

มีนักเรียนบางคนที่หลงผิด คบเพื่อนที่ผิดทำให้หลงผิดในการดำเนินชีวิต ติดกับความฟุ่มเฟือย ทำให้ครอบครัวลำบาก หลงกับเทคโนโลยีและวัฒนธรรมของกลุ่มเพื่อนที่ผิด ทำให้พ่อแม่เสียใจ ผู้ปกครองและครูผู้สอนต้องมีเวลาให้กับวัยรุ่น โดยพ่อแม่ต้องให้เวลากับครอบครัวทำกิจกรรมภายในครอบครัวให้มากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับ ยิ่งสันทุมมาวัต Tummawat (2006 : 73-78) ได้วิจัย เรื่อง “ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย 2 ด้าน คือ 1) แต่งกายด้วยเครื่องแบบที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และ 2) ปฏิบัติในเรื่องการแต่งกายให้ถูกระเบียบของโรงเรียนก่อนการพัฒนาในสภาพปัจจุบันมีสาเหตุดังนี้ 1) ครูขาดการเอาใจใส่อย่างเข้มงวดในเรื่องของการแต่งกายที่ถูกระเบียบ (2) ผู้ปกครองชุมชนและโรงเรียนขาดการประสานงานที่ดีจึงทำให้ขาดความเข้าใจที่ดีและถูกต้องในเรื่องระเบียบวินัยนักเรียนจากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงได้มีการดำเนินงานเพื่อพัฒนาวินัยนักเรียนที่มีหลักการวิจัยปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผนการปฏิบัติการ สังเกตและการสะท้อนผลการศึกษาโดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ (1) การมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ (AIC) (2) การนิเทศติดตามซึ่งการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายในวงรอบที่ 1 มีกิจกรรมที่ได้ 2 กิจกรรม คือ (1) ตรวจสอบก่อนเข้าโรงเรียน (2) โฮมรูมในวงรอบที่ 2 ใช้กิจกรรม 3 กิจกรรม คือ (1) ตรวจสอบก่อนเข้าโรงเรียน (2) โฮมรูม (3) การนิเทศติดตามผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นการดำเนินการพัฒนาวินัยด้านการแต่งกายด้วยกลยุทธ์การประชุมการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ (AIC) การนิเทศติดตามโดยกิจกรรมหลักคือการตรวจสอบก่อนเข้าโรงเรียนโฮมรูมและการนิเทศติดตามและปทานธิพาสวรรณแสง Suwannaseang (2006 : 64-68) ได้วิจัยเรื่อง “ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาดโรงเรียนอุบลศึกษานต์อำเภอบ้านผือจังหวัดอุดรธานี, ตามกรอบการศึกษาโดยใช้วิจัยปฏิบัติการผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าการพัฒนาพบว่านักเรียนขาดความตระหนักไม่เห็นความสำคัญด้านความรับผิดชอบขาดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังนั้นผู้ศึกษาค้นคว้าและผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจึงดำเนินการพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์การสอนสอดแทรกในวิชาที่เรียนการจัดกิจกรรมต่างๆ ได้แก่กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนกิจกรรมโฮมรูมกิจกรรมประกวดห้องเรียนสะอาดกิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเราโดยมีการนิเทศติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอทั้ง

สองวงรอบปรากฏว่า (1) ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-5 จำนวน 4 คน มีความตระหนักให้ความสำคัญในการพัฒนาโดยเน้นความรับผิดชอบและเสริมแรงจูงใจให้แก่นักเรียนในการทำกิจกรรม (2) กิจกรรมทั้ง 4 กิจกรรมนี้ใช้เป็นกลยุทธ์ในการสอดแทรกความรับผิดชอบต่อด้านการรักษาความสะอาดทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมของโรงเรียนและด้านการแต่งกายสะอาดถูกระเบียบของโรงเรียนประสบผลสำเร็จโดยเน้นการสอดแทรกความรับผิดชอบต่อ (3) นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเปลี่ยนแปลงด้านการรักษาความสะอาดและมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนและด้านการแต่งกายด้วยเครื่องแบบที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนได้ถูกต้องเป็นที่น่าพอใจ

3. ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

1) ด้านการมีวินัย

โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียนโดยมีระเบียบและวินัย กฎเกณฑ์ของโรงเรียนเป็นระเบียบให้นักเรียนได้ปฏิบัติปลูกฝังระเบียบวินัยที่ดีแก่นักเรียน โดยเริ่มจากครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้น

2) ด้านความซื่อสัตย์

ปลูกฝังความซื่อสัตย์จากพระที่สอนศีลธรรมและผู้ปกครอง และครูเป็นพื้นฐาน โดยส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับครูและผู้ปกครองในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน กระทำในสิ่งที่ถูกต้องตามหลักศีลธรรมและสิ่งสำคัญชี้ให้นักเรียนเห็นโทษของความไม่ซื่อสัตย์

3) ด้านความมีเมตตา

ปลูกฝังและมีตัวอย่างที่ดีจากบิดา มารดา ครู และพระภิกษุ โดยผู้ปกครองจะมีเมตตาต่อลูก ครูและพระอาจารย์จะมีเมตตาต่อศิษย์ โรงเรียนจัดกิจกรรมทำบุญใส่บาตรเป็นประจำเมื่อมีโอกาส ทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางพุทธศาสนาในวัดใกล้บ้าน

4) ด้านการประหยัด

สอนและให้นักเรียนรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดโดยให้นักเรียนจัดทำรายรับ-รายจ่ายในชีวิตประจำวัน และมีการประเมินสมุดรายรับ-รายจ่ายสม่ำเสมอ นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักธรรมที่ส่งเสริมความประหยัดของนักเรียนได้อย่างดี

โดยครูสอนในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากประสบการณ์ของปราชญ์ชาวบ้านที่มาจากความรู้เรื่องอาชีพต่างๆ ในชุมชน

5) ด้านความกตัญญู

ปลูกฝังให้นักเรียนเชื่อฟังคำสอนพ่อแม่ครูอาจารย์ ด้วยความตั้งใจ เมื่อมีปัญหา นักเรียนจะขอคำปรึกษา แนะนำ จากพ่อแม่ ครูอาจารย์ทุกครั้ง ชอบปฏิบัติตนให้พ่อแม่ ครูอาจารย์ ภาคภูมิใจในการกระทำของนักเรียนเสมอ โดยมีการแข่งขันกันในเรื่องของการเรียน และความประพฤติ นักเรียนบางคนมีความกตัญญูช่วยเหลือผู้ปกครองในเรื่องของการประกอบสัมมาอาชีพเพราะได้ปฏิบัติตามตัวอย่างที่ดีและผู้ปกครองปลูกฝังความกตัญญูด้วยการปฏิบัติให้เห็นเป็นตัวอย่างผู้ปกครองจะต้องให้ความใกล้ชิดให้ความรักและอบรมปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้ความรักกับลูกหลานมากขึ้นจึงจะสามารถทำให้นักเรียนที่หลงผิดกลับมา มีความกตัญญูต่อบิดา มารดา ครูอาจารย์มากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ วิระวรรณ อามระดิษ Amradit (1979 : 84) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนชายหญิงส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรม 10 ประการ (ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความอดทน ความอุทิศตน ความกตัญญูต่อชาติ ความเสียสละ ความยุติธรรม การประหยัดและออมทรัพย์ และการเคารพผู้อาวุโส) อยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ และยังพบอีกว่านักเรียนที่บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยเสนอข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ควรมีนโยบายส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

2) ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนการพัฒนาในด้านของระเบียบวินัย หลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมโดยเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

3. ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมในเรื่องของความกตัญญู และความมีเมตตาของนักเรียนโดยจัดกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นความกตัญญูและความมีเมตตา

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคายควรจัดโครงการปฏิบัติธรรมประจำปีเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคายควรจัดทำแผนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียน ครู และผู้ปกครองเพื่อเป็นการเสริมสร้างเครือข่ายสำหรับบ้าน วัด และโรงเรียนให้มีความสัมพันธ์มากยิ่งขึ้น

3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคายควรจัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนเพื่อเป็นงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างบ้าน วัดและโรงเรียน

References

- Amradit, V. (1979). *Comments about the ethical values of students in upper secondary education*. Master's thesis. Graduate School : Chulalongkorn University.
- Klangburam, J. (2007). *The development, implementation and promotion of student discipline the child. RoiEt*. Master Thesis. Graduate School :Mahamakut Buddhist University.
- PhrakruBaidegaphongpanPunyawangso (Bunson). (2009). *High School Student Discipline Promotion Bangkok Educational Service Area 3*. Master Thesis. Graduate School : Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- PhraThepvisutthimethi. (1990). *The Religion of the Teachers' Obligations on the Discipline of the Discipline*. Bangkok : The Religious Affairs Department.
- Rakngam, C. (1999). URL to be Educated-man. *Academic Journal*, 2(4), 31-33.
- Srikarasin, K. (2001). *Encyclopedia of Education: Student Discipline (No. 22)*. Bangkok :Thanathus Printing Co.,Ltd.

- Suwannaseang, P. (2006). *The Development of Student Discipline in Cleaning Up UbonSasikarn School, Ban Phue District, Udonthani Province*. Master's thesis. Graduate School : Mahasarakham University.
- Tanasiri, V. (2000). Education and Education Reform Act. *Journal of Teacher Education*, 20(2), 15-17.
- Tummawat, Y. (2006). *The Development of Student Discipline in Dressing at NongSarphittayakom School, AmphoeMueang, Kalasin Province*. Master's thesis. Graduate School : Mahasarakham University.